FARNI LIST

župnije Dolnji Logatec

Letnik 35, št. 3
MAREC 2015

V TEJ ŠTEVILKI:

- ⇨ **PISMO ŠKOFOV**
- ⇨ **DRUŽINA (3. DEL)**
- ⇨ **LEGENDE**
- ⇨ **VPIS V VRTEC**

VGRAJUJTE SE KOT ŽIVI KAMNI! (Pastirsko pismo slovenskih škofov za postni čas 2015)

Dragi bratje in sestre! Lansko pastirsko pismo za postni čas je bilo namenjeno skrbi za revne in pomoči potrebne, letošnje pa je namenjeno vlogi laikov v Cerkvi. V prvem delu pisma bomo govorili o dostojanstvu laikov in njihovem poslanstvu v družini in družbi, v drugem delu pa o poslanstvu laikov v župniji in v življenju Cerkve.

Beseda laik izhaja iz grške besede laikos, ta pa iz besede laos, ki pomeni ljudstvo. V Cerkvi uporabljamo besedo laik, da z njo označimo večino vernikov in vernic. Če povemo v številkah: v katoliško Cerkev spada milijarda in dvesto milijonov ljudi. Od milijarde in dvesto milijonov je dobrih štiristo tisoč škofov in duhovnikov,

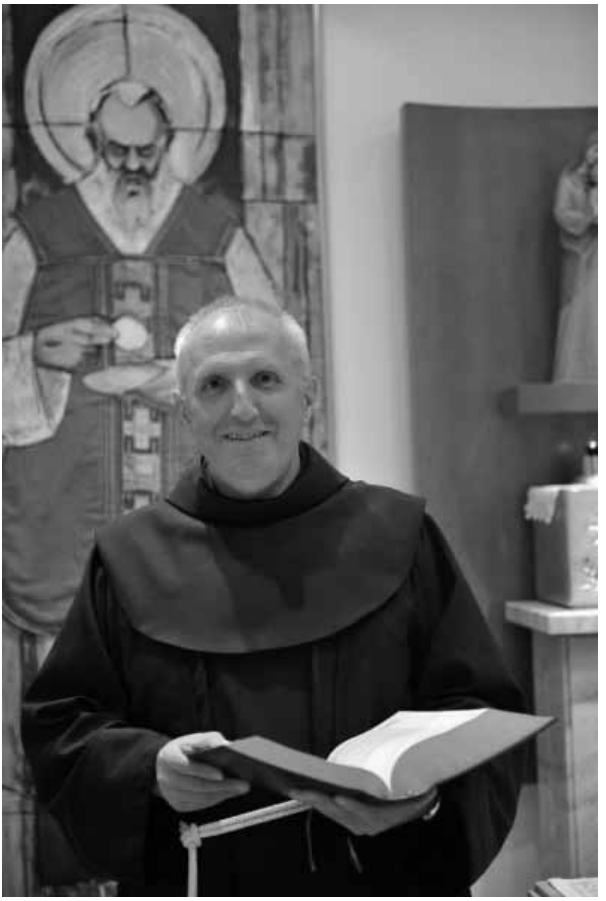

vsi drugi so laiki. Že te številke nam povedo, kako napak je govoriti o Cerkvi kot o nekakšni organizaciji škofov, duhovnikov in redovnikov. Cerkev ni v lasti papeža, škofov in duhovnikov-klerikov. Cerkev je sveto Božje ljudstvo. Cerkev smo vsi enako, laiki in kleriki. Vsi smo Cerkev. Tak je nauk Svetega pisma pa tudi nauk 2. vatikanskega cerkvenega zbora.

Vsi smo enako poklicani k svetosti, vendar ne vsi na isti način. Cerkev smo vsi, a vsak izmed nas ima svojo karizmo ali službo. Med službo duhovnikov in službo laikov ne gre samo za nekaj razlik, posvečeno duhovništvo se bistveno razlikuje od laikata. Tega, kar dela duhovnik, ne more delati laik. Karizma in služba škofov in duhovnikov je podeljevanje zakramentov ter vodenje in poučevanje njim zaupanega ljudstva. Karizma in služba laikov pa je graditev svojih skupnosti, v prvi vrsti družine, ter pričevanje v svetu. Te razlike pa nikakor ne pomenijo, da je duhovnik več vreden od laika ali laik manj vreden od duhovnika. Vse karizme in službe namreč izvirajo iz sv. krsta. S krstom smo vsi deležni Kristusove duhovniške, preroške in kraljevske službe.

Cerkev je po 2. vatikanskem cerkvenem zboru razmišljanje o laikih izredno poglobila. Vrh je to razmišljanje doseglo v apostolski spodbudi sv. papeža Janeza Pavla II. O poklicanosti in poslanstvu laikov v Cerkvi in svetu (1988). Zdi pa se, da se kar naprej ponavljajo nekatere zmotne predstave o laikih v Cerkvi ter o odnosu med laiki in duhovniki. Da mo-

ramo na tem področju narediti korake naprej, pogosto opozarja tudi papež Frančišek.

»Laik naj bo laik!« poudarja papež. To pomeni, da morajo verni laiki samozavestno in pogumno živeti svoje poslanstvo, ki je drugačno od poslanstva duhovnikov in redovnikov. Tega poslanstva ne opravljajo najprej na župnijskem dvorišču, pač pa doma in v svetu. Nekateri laiki radi kritizirajo, da imajo duhovniki preveč stvari v rokah in o vsem odločajo sami, po drugi strani pa se takšnega stanja po tihem veselijo, ker je tako bolj udobno zanje. Žal ni malo laikov, ki na duhovnike prelagajo pravzaprav vse, kar je povezano z vero. Poznamo krščanske starše, ki se skoraj nič ne potrudijo za versko vzgojo svojih otrok. Čakajo, da otrok začne hoditi k verouku, nato pa pričakujejo od duhovnika, da jih bo versko vzgajal namesto njih.

Vaše prvo poslanstvo, dragi verni laiki, je dom, družina, rodbina, prijateljske in sosedske vezi. Tu morate oznanjati in živeti Kristusov evangelij ter graditi mala krščanska občestva. Prvo takšno občestvo je seveda vaša družina. Njej morate nameniti posebej veliko pozornosti. V službi in župniji lahko na vaše mesto vskoči tudi kdo drug, v družini pa ste absolutno nenadomestljivi. Vse bolj spoznavamo, da od družinskega življenja ni odvisna samo človekova osebna sreča ali nesreča, temveč je od usode družine enako odvisna tudi prihodnja usoda človeštva in Cerkve.

Poslanstvu v ožjih rodbinskih in prijateljskih krogih sledi vaše poslanstvo v širši družbi: na delovnem mestu, v domači ulici ali vasi, v društvih in klubih, na odgovornih položajih v gospodarstvu, kulturi in politiki. To so okolja, ki so do krščanske vere pogosto brezbrižna ali neprijazna. Morda vas taka okolja navdajajo s strahom in sprožajo v vas marsikakšno zavoro.

To plašnost v širšem družbenem okolju bi morali katoliški laiki končno preseči. Kdo bo tam zunaj v svetu oznanjal evangelij, če ne vi – laiki! Duhovnikova beseda največkrat seže od prižnice do cerkvenih vrat, od cerkvenih vrat naprej, tja v širni svet, pa sežeta vaša beseda in zgled. Tam zunaj bodite 'vselej vsakomur pripravljeni odgovoriti, če vas vpraša za razlog upanja, ki je v vas' (1 Pt 3,15). Tam ste sol zemlje in luč sveta (prim. Mt 5,13–16).

S to spodbudo za sproščeno in pogumno pričevanje doma in v svetu vas, dragi bratje in sestre laiki, prisrčno pozdravljamo in kličemo na vas Božji blagoslov.

Vaši škofje

(vir: http://katoliska-cerkev.si/vgrajujte-se-kot-zivi-kamni)

DRUŽINA – NAJBOLJ OGROŽENA STVARNOST (3. DEL)

V prejšnjem prispevku je bil govor o treh velikih zgodovinskih tokovih, ki so dolgoročno botrovali k nastanku ideologije spola (*gender*). Zdaj se seznanimo še z nekaterimi novejšimi pojavi.

Leta 1968 je prišlo do t. i. protinatalnega gibanja, se pravi gibanja za zmanjševanje človeške rodnosti. V tem okviru je bil zelo pomemben memorandum za zmanjšanje človeške rodovitnosti Fredericka Jaffeja, ki je bil predsednik Inštituta za promoviranje kampanj za kontracepcijo in splav. Jaffe je v svojem memorandumu med drugim pisal o tem, da je treba spremeniti podobo idealne družine oziroma družino kar v temelju preoblikovati, pospeševati porast homoseksualnosti, spodbujati zaposlitev žensk itn. Zavzemal se je tudi za fiskalno politiko, ki bi učinkovala negativno na tradicionalno družino: uvajanje posebnega davka za zakonce in davka na število otrok, skratka, za večjo obdavčitev tistih, ki so poročeni in imajo otroke. Potem tudi za vpeljavo posebnega šolskega davka

za družine z več kot dvema otrokoma, za skrajšanje porodniške dobe, ukinitev socialne pomoči družinam z več kot dvema otrokoma itn. Predlagal je tudi vpeljavo denarnih nagrad za tiste, ki bi se odločili za sterilizacijo (medicinski poseg, po katerem nisi več ploden/plodna). (Zanimivo je, da v Indiji za strerilizacijo tako moških kot žensk, ki je množična, daje denar ravno Amerika.) Njegov cilj je bi seveda, da bi navsezadnje dosegel prisilno sterilizacijo za tiste pare, ki imajo več kot dva otroka, ali pa vsaj docela onemogočiti socialno podporo takim družinam. Ta memorandum je imel velik vpliv, saj je postal sestavnih del mnogih mednarodnih organizacij, ki se ukvarjajo s problemom človeške rodnosti. Za vse te organizacije je značilno, da na videz uporabljajo nevtralno govorico, na primer, da je načrtovanje družine dobro, da gre tu za t. i. »reproduktivno zdravje«, vendar gre v resnici za načrtno spodbujanje k temu, da bi imele družine čim manj otrok.

Tu pa smo še pri eni ideologiji, ki ji gre za to, da bi se na svetu rojevalo čim manj otrok – imenuje za maltuzianizem. T. R. Malthus – po katerem se ta ideologija imenuje – je teoretično dokazal, da število ljudi raste hitreje, kakor pa resursi, zlasti zaloga hrane. Napoved naj bi bila torej slaba: na svetu bo čedalje več ljudi, vendar hkrati tudi čedalje manj hrane. Ukrep: nujno je treba zmanjšati število ljudi, tako da ba na nivoju z viri oziroma dostopno hrano. Tudi s prisilnimi splavi in sterilizacijami, če bo treba. Tudi v psevdoznanstvenih publikacijah, zlasti pa v medijih, pogosto slišimo, da bo v prihodnje čedalje večji problem prenaseljenosti ljudi na našem planetu. Vendar je to čista laž. Neka skupina neodvisnih znanstvenikov je že pred 15 leti pokazala, da bi tedaj (pred 15 leti namreč) lahko celotno prebivalstvo sveta poselili na območju ameriške zvezne države Texas, in sicer tako, da bi vsak imel hišo z manjšim vrtom. To, da je svet premajhen oziroma da bo vsak čas postal, je torej navadna puhlica.

Vse lahko pride prav raznim ideologijam, ki potem na ravni mednarodne politike izvajajo nekakšen imperialistični nadzor nad reprodukcijo, rodnostjo in družino. Kontracepcija, sterilizacija in splav so danes predstavljeni kot sredstva, do katerih imamo pravico in so izkaz svobode posameznika ali celo naroda. Žal velika večina kristjanov danes v to verjame.

(Se nadaljuje.)

LEGENDE

Manica Koman

Živimo v tako imenovani »moderni tehnološko-informacijski dobi«, ki jo je močno zaznamovala in korenito spremenila množična uporaba osebnih računalnikov in še zlasti mobilne telefonije. To je spremenilo tudi načine medsebojnega sporazumevanja in vsakdanjega življenja. Danes se le še redke družine zbirajo ob zimskih večerih, ob toplo zakurjeni peči, kjer bi starejši mladim generacijam pripovedovali zgodbe, spomine, in tako prenašali izročilo svojih prednikov na nove rodove. Tudi skupnih opravil, kjer bi sodelovalo več generacij skorajda ni več. Toda kljub temu izročilo ne bo zamrlo, tisti, ki jih to zanima bodo ubrali nove poti, da ga ohranijo in izročijo naprej. Prav je, da se na to izročilo spomnimo in kaj tudi sami zapišemo oziroma povemo tistemu, ki bo to storili namesto nas. Tokrat opozarjamo na legende. Če tudi sami uporabimo internet, bomo na strani http://sl.wikipedia.org/wiki/, našli tale zapis:

»Legenda (latinsko *legendum*, kar se mora brati) se je v starorimski cerkvi imenovala knjiga, iz katere so brali odlomke iz življenja mučencev in svetnikov. V srednjem veku je bila najbolj znana »Legenda aurea; zbirka svetniških življenjepisov«. V novejšem času pa legenda predstavlja zgodbo, v kateri nastopajo krščanske svete osebe. Večina legend je napisanih v prozi, najdejo pa se tudi legende napisane v verzih. Po zasnovi je legenda podobna mitu in pripovedki. Kar se v mitu pripoveduje o bajeslovnih božanstvih in v pripovedki o zgodovinskih in izmišljenih junakih, se v legendi pripoveduje o krščanskih svetih osebah. Poleg ljudskih legend pa je ustvarjenih tudi veliko umetnih legend, ki so jih napisali pisatelji in v njih predstavili zanimive legendarne motive. Največ slovenskih ljudskih legend sta

zbrala Matija Valjavec in Anton Medved, ki je izdal zbirko »Slovenske legende«. Umetne legende pa so poleg Valjavca in Medveda pisali še Janez Trdina, Anton Aškerc, France Bevk, Ksaver Meško, Marija Kmetova in drugi.«

Za to številko farnega lista smo izbrali: »Legendo o desnem razbojniku«, ki jo le leta 1923 zapisala Manica Koman:

»Ko sta Marija in sv. Jožef bežala z božjim detecem pred krvoločnim Herodom v Egipt, ju je dohitela sredi dolge pustinje noč in morala sta prositi prenočišča v razbojniškem zavetišču. K sreči je bila doma le razbojnikova žena z malim sinkom, ki je bil bolan in ves pokrit z ostudnimi gobami. Razbojnikova žena je sveto družino prijazno sprejela ter pripomnila, naj si le brez skrbi odpočijejo, ker ne bo niti njenega moža niti njegovih tovarišev najmanj teden dni domov. Preden so se odpravili počivat, je prosila Marija ženo, naj ji pripravi nekoliko gorke vode, da bo okopala v njej božje detece. Žena ji je takoj postregla z gorko vodo, in ko je Marija skopala Jezuščka, je velela ženi, naj še ona svojega gobavega otroka položi v vodo, v kateri se je kopal njen božji sin. Žena hitro stori, kar ji je velela božja Mati in — oj, čudo! — komaj položi otroka v vodo, že so se oluščile smrdljive gobe z njegovega telesa in doslej tako nesrečni otrok je bil popolnoma očiščen ter postal tako zdrav kakor še nikoli poprej. Razbojnikova žena je polna hvaležnosti pokleknila pred Marijo ter se ji ginjeno zahvaljevala za tako veliko milost, ki jo je naklonila njenemu otroku. Poznejši čas je Marija večkrat svojemu božjemu sinu pripovedovala o tem dogodku ter ga prosila, naj se kdaj spomni onega otroka, čigar mati mu je nekoč dala prenočišče. Ko je potem razbojnikov sinček dorastel, je postal prav tako velik razbojnik kakor njegov oče. In ko je nekoč v družbi s tovarišem pomoril in oplenil več ljudi, je padel v roke pravici ter bil s tovarišem vred obsojen na smrt. To pa se je zgodilo ravno o času, ko je bil po nedolžnem na smrt obsojen tudi naš božji Zveličar. Kraljeva sodba se je glasila, da naj skupno vsi trije storijo sramotno smrt na križu. Krvniki so storili, kakor jim je bilo ukazano. Postavili so na Golgati tri križe, srednjega za Zveličarja, druga dva pa za razbojnika. Že so viseli vsi trije obsojenci na križih, ko se ozre Zveličar na desnega razbojnika. In ker je Zveličar vsegaveden, takoj ve, da je to tisti človek, čigar mati je nekoč tako prijazno postregla njemu, njegovi materi Mariji in redniku sv. Jožefu. V svoji neskončni milosti pošlje

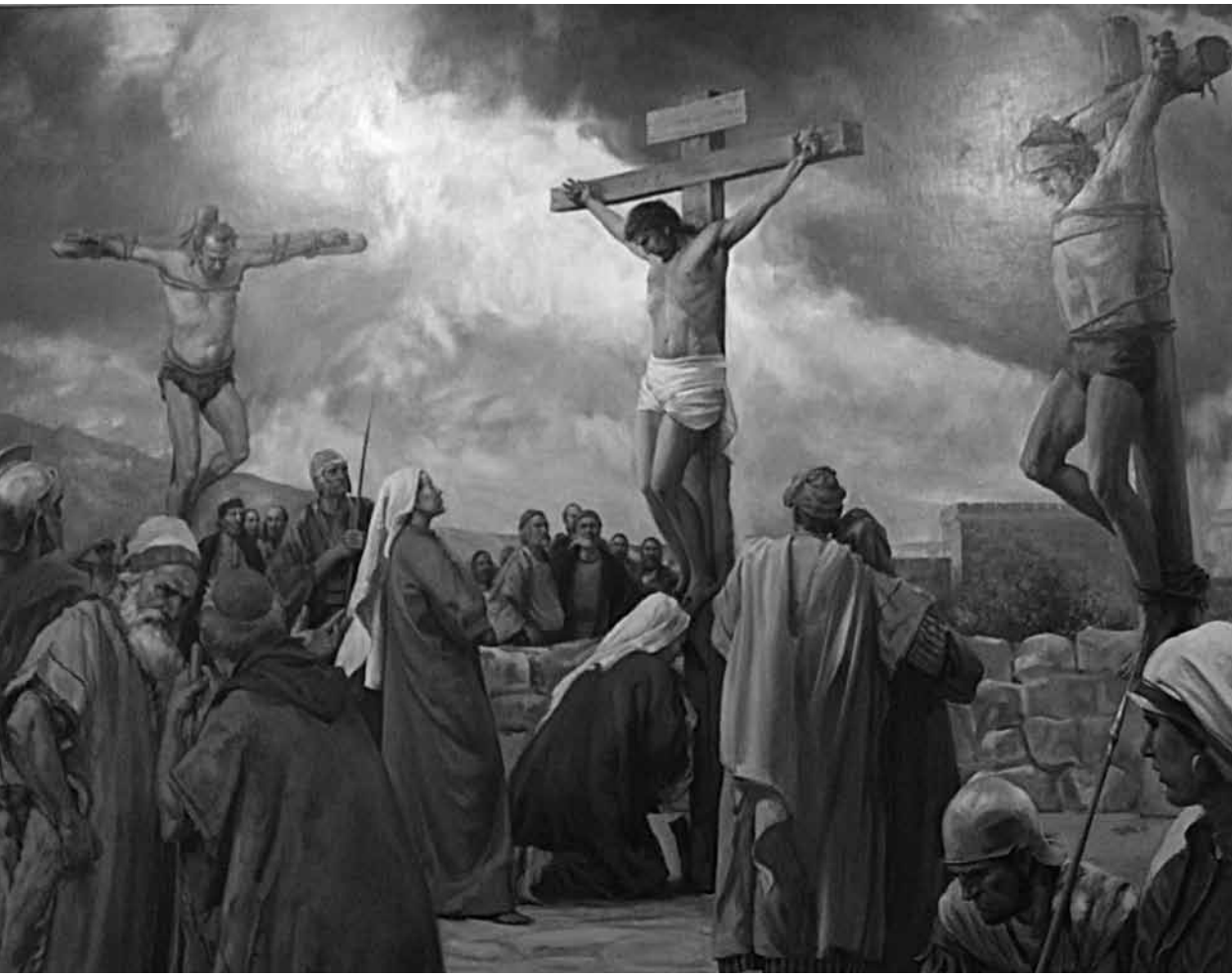

v razbojnikov o srce žarek spoznanja in kesanja nad njegovimi brezštevilnimi grehi. In glejte, doslej tako zakrknjeni razbojnik postane krotak kakor jagnje, se ozre v sveti Zveličarjev obraz ter ga zaprosi skesano in ponižno: »Gospod, spomni se mene, ko prideš v nebeško kraljestvo!« Zveličar se zdajci vnovič ozre vanj ter mu reče z milim glasom: »Resnično ti povem, še danes boš z menoj v raju!« (Koman, Manica, 1923. *Narodne pravljice in legende*. Tisk in založba Učiteljske tiskarne. Ljubljana)

In kdo je bila Manica Koman? Poglejmo kaj o njej piše v spletni Wikipediji: (http://sl.wikipedia.org/wiki/Manica_Koman) »Manica Koman se je rodila v Vižmarjah, 4. avgusta 1880 očetu Franu (1834–1918), ki je bil kmet in živinozdravnik, in materi Mariji (1838–1916). Po končani šoli v Šentvidu je delala

na domači kmetiji. Dijaška družba in Frančišek Lampe so ji vzbudili zanimanje za ljudsko slovstvo in ji s posojanjem knjig širili obzorje. Leta 1903 je spoznala Franjo Tavčar, ženo ljubljanskega župana in pisatelja Ivana Tavčarja, ki ji je leta 1911 priskrbela službo korektorja pri dnevniku Slovenski narod, kjer je delala pet let. 26. avgusta 1916 se je zaposlila na ljubljanskem magistratu. Najprej je bila dodeljena v popisovalni urad za začasno pomožno uradnico. Maja 1924 je dobila uradniški status in v njem napredovala do oficijala (1939) in nadoficijala do pristava (1944). Marca 1941 je bila s kulturnega oddelka prestavljena na prehranjevalni urad. Zadnja leta službovanja je delala v arhivu oziroma knjižnici arhiva in vodila čitalnico. Upokojila se je 1. februarja 1946. Septembra 1942 so jo Italijani priprli in internirali v taborišče na Rabu. V seznam interniranih je vpisana 7. septembra 1942 in v seznamu izpuščenih z dne 10. decembra 1942. Po upokojitvi se je ponovno zaposlila na kmetijskem ministrstvu, kjer je tri leta organizirala predavanja o kmetijstvu za ljubljanski radio. Po vojni so jo poznali predvsem kot priljubljeno pripovedovalko pravljic in otroških zgodbic na ljubljanskem radiu. Sosedje se Manice Koman spominjajo kot »tete s cekarjem« – tako so jo poimenovali po eni izmed njenih knjig, namenjenih otrokom. Po njej je poimenovana ulica in vrtec v Šentvidu.«

V zapisu smo namenoma uporabili internetne vire, da opozorimo, da nam internet in moderne tehnologije prinašajo veliko dobrega in pozitivnega, vendar se je treba zavedati tudi temnejše plati, pasti in nevarnosti. Kako bomo te možnosti uporabili pa je naša svobodna volja – ali nam bo to v blagoslov ali v prekletstvo, izbira je naša!

MITR

ŠKOFJELOŠKI PASIJON

Med **21. marcem** in 1**2. aprilom** 2015 bo v Škofji Loki ponovno uprizorjen Škofjeloški pasijon.

Za več informacij: www.pasijon.si., in posebna pasijonska pisarna na kontaktih: info@pasijon.si ali matej.peternelj@pasijon.si ali GSM: 051-335-543.

SEMINAR ZA IZLITJE SVETEGA DUHA V LOGATCU

Molitveno občestvo Jezusovega srca je skupina slavilcev, ki se zbira ob torkih po sv. maši v kapeli Doma Marije in Marte. V Logatec smo se preselili iz Grčarevca zaradi mraza. Po navadi nas je okoli 12, kadar pa smo vsi, gremo proti številki 20. Smo del slovenske katoliške karizmatične prenove.

Člani občestva so spregovorili, zakaj sploh hodijo k molitveni skupini:

- ⇨ *Imam se enkratno. Kadar ne morem priti, mi manjka nekaj bistvenega.*
- ⇨ *V skupini ni nič na silo.*
- ⇨ *Čuti se medsebojna ljubezen, Jezusova prisotnost med nami.*
- ⇨ *Je odlična za rast vere, v kateri je upanje.*
- ⇨ *Skupina je majhna in sproščena.*
- ⇨ *Daje mi mir, veselje, pozitivno razmišljanje. Prepevanje veselih pesmi mi dvigne duha in mi daje moč za cel teden.*
- ⇨ *Pesmi ostajajo v meni, me napolnijo, pojejo v meni cel teden.*
- ⇨ *S srečanja odhajam v duhu slavljenja.*
- ⇨ *Nekatere pesmi prispevajo h globljemu slavljenju Boga.*
- ⇨ *Slavljenje mi dviga duha, kvalitetna pričevanja pa mi odpirajo oči, da vidim delovanje Svetega Duha tukaj in zdaj.*

Lansko leto smo avgusta organizirali obisk zakoncev Turbitt, letos pa smo se odločili za seminar za izlitje Svetega Duha.

V teh težkih časih (družbeno in moralno gledano) mnogi obupujejo in ne vidijo prihodnosti. Mnoge pestijo različne stiske bolezni, osamljenosti, praznine. S seminarjem, ki ga bomo organizirali, teh stisk ne bomo odvzeli, pač pa bi radi pokazali na Tistega, ki prihaja, da bi nas objel in dal upanje, kot je to delal pred 2000 leti in skozi vso zgodovino. Tudi danes, le da tega ne vemo ali nočemo vedeti. Mnogi ne poznajo živega Boga, zato želimo s pričevanji in slavilnimi molitvami povedati, da nas Gospod čaka, da ga sprejmemo, da zapolni našo praznino.

Vseh 6 srečanj aprila (na belo nedeljo začnemo) in maja (17. 5. zaključimo) bo potekalo po programu, ki ga sestavlja: pozdrav in slavljenje, nagovor, delo v manjših skupinah, zaključek in druženje. Zbirali se bomo v dvorani Sv. Jožefa v Logatcu ob nedeljah zvečer (od 19. do 21. ure).

Podrobnejši program bo objavljen v naslednji številki Farnega lista, na spletnih straneh župnije, na plakatih, zloženkah, Radiu Ognjišče ... Rezervirajte si čas, če vas pokliče Ljubezen.

LjuT

V sklopu Nikolajevih srečanj in Socialnega tedna Vas
župnija Dolnji Logatec vabi na predavanje z naslovom

BOŽJI SLUŽABNIK ANTON VOVK

četrtek, 19. marca, ob 19. uri
v Jožefovi dvorani medgeneracijskega doma.

Predaval bo dr. France M. Dolinar.

Ljubljanski škof in od leta 1961 nadškof Anton Vovk (1900–1963) je po oceni slovenskega politika Franceta Bučarja »*osebnost, ki je v največji in odločilni meri vplivala na razvoj slovenske družbe na najbolj kritični, prelomni točki njenega oblikovanja v sredini preteklega stoletja*« (Družina, 19/7 marec 2004, str. 9). S svojo modrostjo, pokončnostjo in premočrtnostjo se je boril za pravice vernih, v veri in Cerkvi sovražno naravnanem okolju po drugi svetovni vojni. V predavanju bo v petih točkah predstavljena tista dimenzija Vovkove duhovne podobe, zaradi katere si je v procesu beatifikacije zaslužil naslov Božji služabnik:

1. Trdnost v veri, 2. zvestoba poklicu in Cerkvi, 3. neomajno zaupanje v Božjo previdnost, 4. vztrajna in zaupna molitev, 5. vedrina in optimizem.

Prisrčno vabljeni!
Povabite tudi znance in prijatelje!

Vstop prost, Bog pa vam povrni vaš prostovoljni dar,
s katerim boste omogočili obisk zanimivih gostov tudi v prihodnje.

VPIS OTROK V MIKLAVŽEV VRTEC IN DAN ODPRTIH VRAT

Spoštovani starši, dragi otroci!

Vabimo vas k vpisu otrok v Miklavžev vrtec za vrtčevsko leto 2015/16.

Vpis otrok bo potekal do **15. aprila 2015** oz. do zapolnitve mest. Vlogo za vpis lahko pošljete po pošti ali pa se osebno oglasite pri vodji vrtca.

Hkrati pa vas vabimo na **DAN ODPRTIH VRAT, ki bo v četrtek 12. marca, 2015 od 9.00 do 11.00** v prostorih Miklavževega vrtca (Šolska pot 1, Logatec; www.miklavzev-vrtec.si). Odgovorili bomo na vaša vprašanja in vam predstavili potek dneva v vrtcu. Otroci boste lahko spoznali nove prijatelje, se igrali in ustvarjali. Na dan odprtih vrat ste vabljeni VSI, še posebej tisti, ki ste vpisali otroka v naš vrtec ali pa si to želite. Za lažjo organizacijo, vas prosimo, da svojo udeležbo na dnevu odprtih vrat sporočite na telefonsko številko: *01 7509-440, 030-299-618* ali e-naslov: miklavz1994@gmail.com

V pričakovanju snidenja, vas lepo pozdravljamo.

Vodja vrtca
Ljiljana Gomerčič,
prof. in vzgojiteljice
Miklavževega vrtca

KOLOFON

Izdaja: *župnija Dolnji Logatec*
Odgovarja: *Janez Kompare*
Glavni urednik: *Alen Širca*
Naklada: *700 kos*
Spletni naslov: *http://zupnija-dolnji-logatec.rkc.si/*
Prispevke pošljite na naslov: *farni.list.logatec@gmail.com* do 15. v mesecu.